

Vogelwerkgroep Zutphen e.o.

www.vwg-zutphen.nl vwgzutphen@gmail.com

Beste leden van de vogelwerkgroep Zutphen,

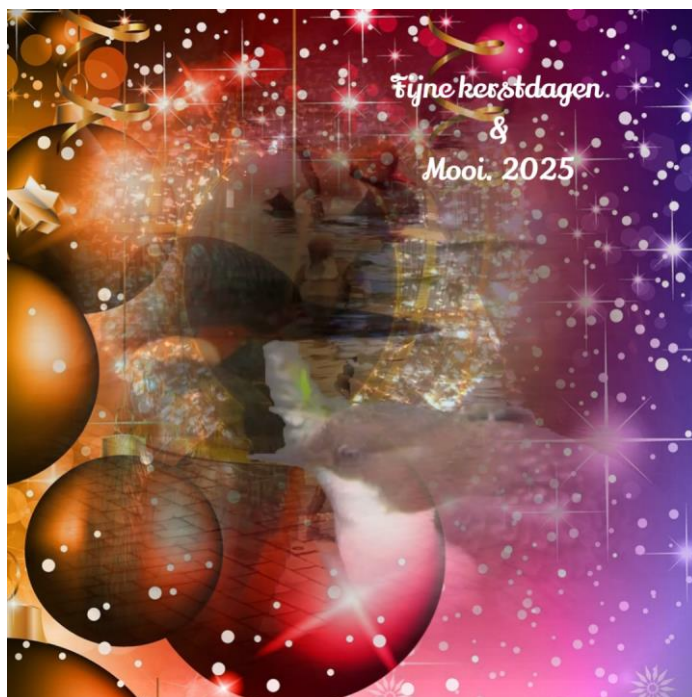
Het jaar 2024 is al weer bijna voorbij. Dan komen de dagen dat we onze goede wensen naar familie, vrienden, kennissen of zakenrelaties sturen.

De boodschap heeft de intentie elkaar fijne dagen en een mooi begin van het nieuwe jaar 2025 te wensen. Maar zo vanzelfsprekend is die boodschap niet altijd voor een ieder. Niet voor iedereen zal het deze dagen even mooi zijn, door het verlies van een dierbare, de zorg voor een familielid of partner wegens verminderde gezondheid, of andere niet zo leuke gebeurtenissen. Je kunt uiteraard niet altijd weten hoe de thuissituatie bij een ander is.

Binnen onze vereniging met een groot aantal leden draaien de bijeenkomsten vaak om de leuke dingen, het gemeenschappelijke doel vogels en een hart voor de natuur. We spreken dan meer daarover dan hoe het echt met iemand gaat. Dit komt ook doordat je elkaar nog niet goed genoeg kent of de ander het gewoon niet kwijt wil. Zo gaan we ieder weer onze eigen weg. Maar soms hoor je mindere berichten en is een luisterend oor belangrijk en tellen de vogels even niet.

Wetende dat wat ons overkomt onderdeel van het leven is willen we jullie fijne dagen wensen en een mooi begin van het jaar 2025 en speciaal voor die mensen waar dat minder zal zijn veel kracht en sterkte en de wens dat het ook voor hen in 2025 beter zal gaan.

Namens het bestuur,
Rob van Swieten

De volgende nieuwsbrief zal eind februari verschijnen. Kopij is welkom! Stuur je bijdrage naar het secretariaat vòòr 21 februari.

Maandag 6 januari VWG-café/nieuwjaarsbijeenkomst, vanaf 19.30, kantine hockeyclub

Voor in de agenda: de Algemene Ledenvergadering voorjaar **2025** is wat eerder komend jaar, op **woensdag 19 februari**, als vanouds in Waterkracht.

Op deze vergadering zullen Carin Barendregt en Joost Meilof het bestuur verlaten. Gelukkig blijven ze wel actief binnen de Vogelwerkgroep.

Jaarboek

Helaas stopt Joost Meilof na vele jaren met de redactie van het jaarboek. Stuur verslagen, artikelen en foto's voor het jaarboek 2024 naar het secretariaat (vwgzutphen@gmail.com) **vòòr 15 januari 2025**. Lisette Eindhoven en Remke van Rijswijk zullen de redactie van het jaarboek doen.

Goed nieuws

<https://www.gld.nl/nieuws/8248768/geen-jacht-op-ganzen-en-andere-dieren-rechtbank-zet-streep-door-plan#omroepgelderland#gld>

Cursussen voorjaar 2025

Twee vogelcursussen in het voorjaar van 2025

De cursuscommissie organiseert komend voorjaar twee cursussen, de Basiscursus en de cursus Vogelzang. De cursussen zijn telkens een combinatie van lesavond en de daaropvolgende excursie, waarin we hopen de besproken vogels waar te nemen. Beide cursussen bestaan uit 5 lesavonden, 5 excursies en een afsluitende bijeenkomst. Belangrijk element in beide cursussen is dat we individueel en als groep genieten van vogels in hun natuurlijke omgeving.

De **Basiscursus** is – zoals de naam al doet vermoeden – gericht op de beginnende vogelaar. Aan de hand van het type biotoop leer je ruim 50 vogelsoorten kennen. Ook komen onderwerpen aan de orde als de anatomie en het beschrijven van vogels en weidevogelbescherming. De lessen zijn op dinsdagavond in Wijkcentrum *Waterkracht*, Ruys de Beerenbrouckstraat 106, de excursies telkens de daaropvolgende zaterdagochtend. Deze zijn in en rond Zutphen en duren ongeveer 3 uur tussen 06.00 en 12.00 uur.

Aan de cursus kunnen 20 personen deelnemen; bij de excursies werken we in groepjes van 5 à 6 cursisten. Voor leden van de VWG bedragen de kosten van deelname € 90. Uiteraard heb je een verrekijker en vogelboek nodig en een map voor de hand-outs is handig. De data en onderwerpen zijn:

Nr.	Datum	Onderwerp	Excursie
1	11 febr	Vogels van vijver en plas	15 febr
2	18 mrt	Vogels in tuin en park	22 mrt
3	8 apr	Vogels van weide en akker	12 apr
4	6 mei	Vogels van bos en heide	10 mei
5	3 juni	Vogels in de stad	7 juni
6	10 juni	Afsluiting	

De **cursus Vogelzang** organiseren we voor de vogelaars die de smaak te pakken hebben gekregen en (meestal) al hebben deelgenomen aan de Basiscursus. In de cursus Vogelzang staat het leren herkennen van vogels aan hun zang centraal.

In de les oefenen we met het herkennen van een aantal karakteristieke soorten waarbij met name hun uiterlijk en de zang veel aandacht krijgen. We beginnen bij algemene standvogels

van bos, tuin en park en eindigen bij de laat terugkerende moerasvogels. Daarnaast besteden we aandacht aan aspecten van broedvogels in het algemeen: territorium, nestgelegenheid, broedzorg etc.

De lesavonden zijn op donderdag en worden gehouden in Wijkcentrum *Waterkracht*, Ruys de Beerenbrouckstraat 106. De excursies zijn op de aansluitende zaterdag(ochtend). De lessen en excursies volgen het voorjaar, waarbij tijdens elke les en excursie weer een andere groep vogels centraal staat.

De eerste twee excursies gaan naar 'Landgoed Voorstonden', een gebied dat rijk is aan met name bosvogels. De derde excursie is meer in het open veld en daarvoor gaan we naar de 'Empese en Tondense heide'. Voor de vierde en vijfde excursie gaan we naar een zangvogelrijk gebied in een meer open terrein en een moerasgebied. Houd in gedachten dat we voor de laatste twee excursies vroeg (ca. 5 uur) vertrekken om de zangvogels op z'n mooist (en meest herkenbaar) te kunnen horen. Voor deze excursies kan je gezien de reistijd beter ook de middag reserveren.

Nr.	Datum	Onderwerp	Datum	Excursie
1	13 febr	Algemene standvogels	15 febr	Vorstonden
2	20 mrt	Bosvogels, vroege trekvogels	22 mrt	Vorstonden
3	10 apr	Open veld en bosrand	12 apr	Empese en Tondense heide
4	8 mei	Late trekvogels	10 mei	Zuidelijk Flevoland
5	5 juni	Moerasvogels	7 juni	Harderbroek
6	12 juni	Afsluiting		

Benodigdheden:

- Verrekijker (8x42 bijv.) en algemene vogelgids (bijv. ANWB Vogelgids van Europa)
- Facultatief: App Bird Sounds Europe (voor vogelgeluiden) op je smartphone (€ 4,99)
- Facultatief aanschaf boek: Veldgids Vogelzang van Dick Vos (KNNV-uitgeverij € 39,50).

De kosten voor deelname bedragen € 105. Dit is inclusief koffie, thee en hand-outs op de theorieavonden en de reiskosten voor de laatste twee excursies (bij de andere excursies gaan we op eigen gelegenheid). Het maximaal aantal deelnemers is 18. We verwachten ruime belangstelling voor deze cursus. Als je vaker dan één keer niet aanwezig kunt zijn, kan je beter een volgende keer deelnemen.

Meer informatie en aanmelden

Voor meer informatie over de Basis cursus kan je contact opnemen met Ton Bresser en voor informatie over de cursus Vogelzang met Heiko Heikens, beiden bereikbaar via vogelcursus.zutphen@gmail.com. Zowel voor de Basis cursus als voor de cursus Vogelzang, kan je je aanmelden door een mail te sturen naar vogelcursus.zutphen@gmail.com. In de mail vermeld je

- Naam van de cursus
- Eigen naam
- Adres
- Postcode en woonplaats
- Telefoonnummer
- Mailadres
- Lid Vogelwerkgroep Zutphen ja/nee.

Als je je hebt aangemeld krijg je begin januari bericht of je geplaatst bent. Je deelname is definitief als het cursusgeld door de VWG is ontvangen.

Het is natuurlijk ook weer leuk als we ons enthousiasme voor vogels over kunnen brengen op nieuwe leden, dus bij voldoende beschikbare plaatsen geven we de eerste week van januari extern bekendheid aan de Basis cursus en stellen we deze ook open voor aankomende leden. De kosten bedragen dan € 105 inclusief het lidmaatschap voor 2025.

Verslag cursus Herkennen van roofvogels 2024 Vogelwerkgroep Zutphen e.o.

Door Helga van den Enk

Dit voorjaar ben ik gestart met de cursus 'Vogels leren kennen'. Dat beviel goed, vandaar dat ik mij meteen heb ingeschreven toen de cursus 'Herkennen van roofvogels' werd aangeboden. Hierbij een verslag van mijn ervaringen met deze cursus.

Na vijf theorieavonden en vijf excursies in vijf maanden tijd ben ik veel wijzer geworden maar beslist nog geen expert. Veel het veld ingaan zal nodig zijn om roofvogels steeds beter te leren herkennen. De cursus geeft gelukkig allerlei handvatten hoe roofvogels in de vlucht te herkennen zijn.

De polsvlek van de buizerd, de zwarte staartrand (eindband heet dat) van de torenvalk en de sierlijke vlucht van de grauwe kiekendief. Of de iele poten van de sperwer die verder veel weg heeft van een havik. Eén vogel was gemakkelijk en die hebben we diverse malen gezien, de zeearend. Deze 'vliegende deur' zoals zijn bijnaam luidt, is de grootste roofvogel die in Nederland in het wild rondvliegt. Met het blote oog vaak goed te zien.

De opbouw van de theorieavonden vind ik, zelf afkomstig uit het onderwijs, goed opgebouwd. De docenten zeggen van tevoren wat zij doen en doen wat zij zeggen. De hand-outs zijn helder en de vertoonde filmpjes uiterst boeiend. De excursies passen perfect bij de theorieavond, al blijven we afhankelijk van het weer en andere omstandigheden om de (gezochte) roofvogels te zien.

Na een (meestal) lange autorit komen we om een uur of negen aan. Meestal hebben we vanuit de auto al een roofvogel gezien, vaak een buizerd op een paaltje die ons rustig nakijkt. Op de plek aangekomen lopen we naar een kijk-hut of ander uitzichtpunt. Scoops worden geïnstalleerd en kijkers uit hun hoes gehaald. Opgewonden kreten: 'kijk, dáár, een ..... (vul maar in)'.

We zijn tweemaal naar de Elterberg geweest in verschillende periodes met daardoor ander resultaat. Ook de Biesbosch, Oost-Groningen en het Lauwersmeer hebben we bezocht. Ver weg maar met de zekerheid dat er roofvogels te zien zijn. Van de zeventien roofvogels die in Nederland te vinden zijn, hebben we er dertien gezien. Een prachtig resultaat! Op mijn verlanglijstje staat nu nog het smelleken, een valkje dat op een slechtvalk lijkt.

De sfeer in de groep cursisten was fijn. Iedereen had dezelfde interesse en hielp elkaar bij het aanwijzen of door de scoop kijken. Het was niet de bedoeling dat we elkaar gingen voorzegggen tijdens de excursies. Iedereen kon rustig kijken, kenmerken proberen te zien en nadenken over de roofvogel die in beeld was.

Soms liet een roofvogel zich lang en duidelijk bekijken maar andere keren was het een korte vlucht en dook de roofvogel weer weg. Dan moesten we het hebben van zijn gedrag: welke roofvogel scheert laag over de akkers (bijvoorbeeld de grauwe kiekendief), welke roofvogel bidt (o.a. de torenvalk), enzovoort. En we hadden van tevoren al op de theorieavond bekeken welke roofvogel in welke periode in Nederland te vinden is. De plek van de excursie was daarop gericht.

Ik besluit met complimenten: de organisatie die klopte, de goede opbouw van de lessen, de vakkundige docenten die enthousiaste vogelaars zijn en graag 'onderwijzen', de groep begeleiders die behulpzaam zijn tijdens de excursies, de goedgekozen excursieplekken en de prettige, actieve cursistengroep. Volgend jaar komt er weer een andere vogelcursus: ik meld mij meteen aan.

Helga van den Enk, 25 november 2024

Foto: bootexcursie Biesbosch, Helga vd Enk

Jubileumjaar 2025

De Vogelwerkgroep Zutphen en omgeving is opgericht in juni 2005. Volgend jaar vieren we dus ons 20-jarig bestaan. In die 20 jaar zijn we gegroeid van 16 leden eind 2005 tot bijna 280 leden nu. Het bestuur wil graag van de leden weten wat zij een goede invulling van het jubileumjaar zouden vinden. Van wat voor soort activiteit zou je zeggen: 'Ja, daar wil ik graag naar toe/aan mee doen?' Stuur je ideeën en/of wensen naar het secretariaat.

De jubileumcommissie bestaat tot nu toe uit Rob van Swieten, Remke van Rijswijk en Henny Albers.

Excursiecommissie

excursiesvvg@outlook.com

De nieuwjaarsexcursie over landgoed 't Joppe (bij Gorssel) op zaterdag 11 januari **gaat niet door**. De eerste excursie zal op zondag 16 februari zijn, in de buurt van Zutphen. De rest van het programma voor 2025 blijft nog even een verrassing.

Ommetjes

Het Ommetje op vrijdag 31 januari wordt geleid door Henny Albers en Marjon van Drongelen. Startplaats en tijd worden nog bekend gemaakt.

Maar.... zonder inzet van de leden geen ommetjes meer....

Wie meldt zich aan om in 2025 een ommetje te organiseren?

Vrijdag 28 februari, maandag 31 maart, etc..

Wat is een Ommetje? Een wandeling in of in de buurt van Zutphen, met als doel samen vogels kijken én kennis maken met andere leden van de Vogelwerkgroep.

Weet je een leuke vogelwandeling bij jou in de buurt? Van zo'n anderhalf uur, natuurlijk afhankelijk van hoeveel er te zien is. Een startplaats en -tijd aangeven en er zijn om de weg te wijzen. En dan maar zien (of horen) wat en wie je tegenkomt. Kennismaken met andere VWG-leden en misschien met nieuwe vogels.

Het Ommetje is altijd op de laatste dag van de maand. Aanmelden is niet nodig.

Dus, als je ook een Ommetje wilt organiseren, meld je dan aan bij het secretariaat.

Januaritelling

Van 1 tot en met 31 januari wordt er weer een poging gedaan om alle vogels in het werkgebied van onze VWG te tellen. Meedoen? Kijk op de website onder tellingen voor de uitleg of kom op 6 januari naar het VWG-café, waar Michel Klemann uitleg zal geven over de januaritelling. Ook een goede gelegenheid om een telmaatje te zoeken, als je liever niet alleen op pad gaat.

Rob van Swieten

Nieuws over de website, vogelwerkgroep Zutphen.

Langzaam krijgt onze website steeds meer vorm. Het aantal mensen dat de website bezoekt neemt ook toe. Afgelopen tijd zijn de hoofdmenu's op de site aangepast en er zijn nieuwe bij gekomen zoals tellingen en onderzoek. (zie foto) Daar zijn een aantal tellingen op te vinden. Dit menu zal zich steeds beetje bij beetje verder uitbreiden.

Ook komen de werkgroepen met informatie over de betreffende werkgroep onder 1 hoofdmenu te staan. De home page zal ongeveer 1x per maand veranderen met ander actueel nieuws op vogelgebied. Iedere maand ook de wandel tip op de home page. Ook wordt er nog gekeken naar de aanpassing van de agenda maar daarover later.

Daarnaast komen de gewoonlijke publicaties die vanuit de vereniging worden aangeleverd met het verzoek tot plaatsing. Kortom nog genoeg werk aan de winkel.

Hebben jullie als leden een mooi verhaal, verslag of foto, stuur het gerust naar mij. Vanaf 23 december tot 1 januari zal er niet aan de website gewerkt worden, tenzij noodzakelijk.

Heb je vragen of opmerkingen over de site, mail gerust. Een app sturen of bellen mag ook.

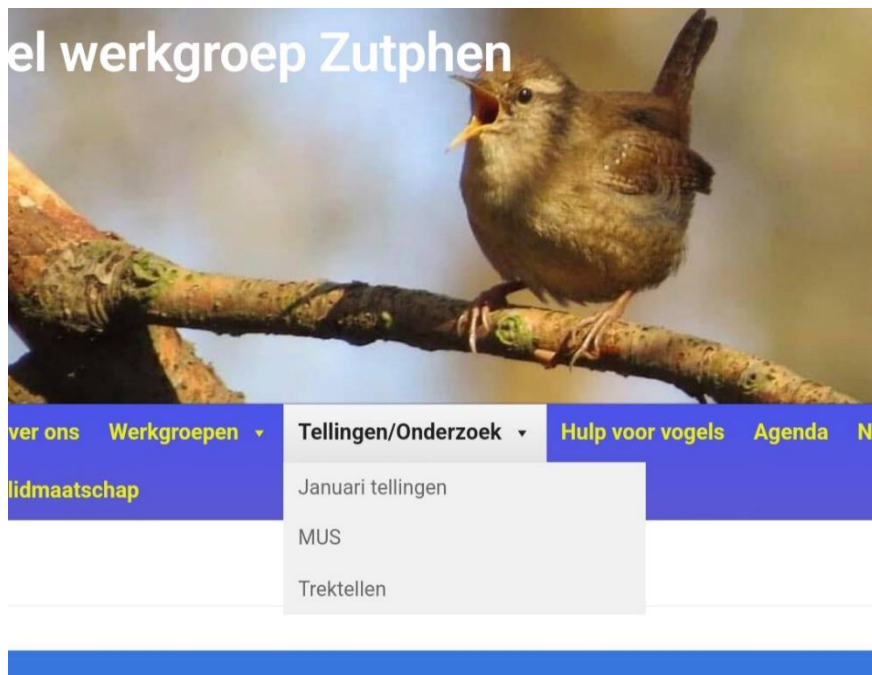
Ik dank iedereen die in 2024 gegevens heeft geleverd voor de website. In het nog te maken jaarverslag zullen de namen van de personen die op welke wijze dan ook gegevens hebben geleverd vermeld worden. Tot in 2025.

Rob van Swieten

Infosite.vwgzutphen@gmail.com

[Tel:0613357686](tel:0613357686)

<https://www.vwg-zutphen.nl/>

Contact

Wergroepen: via mailadres van de werkgroep of via het secretariaat.

Voor alle andere zaken: vwgzutphen@gmail.com